

ניתוח לוגותרפי של הדינמיקה הזוגית ביצירה הקולנועית "תמונות מחיי נישואין" (אינגמר ברגמן)

מאת חיה דור

במסגרת לימודי דיפלומיט בויקטור פראנקל, ישראל, מאי 2026

תקציר

עבודה זו בוחנת את המפגש שבין הקולנוע הקיומי של הבימאי השבדי אינגמר ברגמן, לבין התורה הלוגותרפית של ויקטור פראנקל. דרך ניתוח נרטיבי של שלוש סצנות מפתח מתוך היצירה הקולנועית "תמונות מחיי נישואין" (שנת 1974 והיו גרסאות נוספות), העבודה מדגימה את יישום הכלים הלוגותרפיים בחדר הטיפוליים הזוגי. במרכז העבודה ניצבת סימולציה טיפולית בה "מתארח" ד"ר ויקטור פראנקל בקליניקה שלי ומציע התערבויות מבוססות משמעות למצבי משבר: החל מהתמודדות עם "ריק קיומי" שמוביל לדיאלוג סוקראטי, דרך ניתוח אחריות אישית בעת בגידה, ועד למציאת "אופטימיות טרגית" בתוך קריסת התא המשפחתי. המסקנה המרכזית היא כי באמצעות הלוגותרפיה, ניתן להפוך סבל זוגי להישג אנושי של צמיחה וגילוי משמעות.

מבוא: כשהאורות כבים .. בקליניקה

שעת ערב מאוחרת, הקליניקה שלי שקטה. על השולחן מונחת ערמת ספרים מרשימה שעוסקת בעולם הלוגותרפיה. לצדי, על כיסא המטפל, בעיני רוחי, יושב ד"ר ויקטור פראנקל בשלווה, עיניו החכמות מביטות במסך המקרן שהצבתי. "דוקטור, אני אומרת לו, "כמורה לקולנוע בעברי, תמיד האמנתי שהעדשה מזמנת צורת התבוננות חדשה ומעמיקה, מה שיכול לעורר התייחסויות נוספות, מעבר למבט שיגרתי ואולי בנאלי משהו... הזמנתי אותך לצפות איתי ב'תמונות מחיי נישואין' של אינגמר ברגמן. נתמקד בשלוש סצנות מרכזיות שתשמשנה מעין מבחן מקרה. ככל שצפיתי בהן שוב ושוב, התחוור לי עד כמה גדול המרחק בין מה שמתרחש שם... ובין מה שיש ללוגותרפיה להציע. זה מסביר כי לשם כך התכנסנו – אתה כאבי הגישה ושיטות ההתערבות ואילו אני - מטפלת שרוצה להרחיב את כלי הטיפול ולהתעמק באמצעותך באופן ההתערבות. בזכות הספרים הרבים, המרתקים שכתבת, אני כבר יודעת שיש ביכולתך להפיח חיים ולתת פשר גם כשנדמה שאפסה התקווה. אז התחלנו...

פרק א': ריק קיומי במסווה של שלמות – דינמיקה של שעמום

הסרט נפתח בפריים סטטי, כמעט חנוק. יוהאן ומריאן – בעל ואשתו יושבים על ספה, מתראיינים לכתבה בעיתון תחת הכותרת "חיי נישואין". כמורה לקולנוע, אני מבחינה מיד בבחירה של ברגמן: הצבעים חומים, התאורה אחידה, ואין כמעט תנועה. יוהאן מדבר ומדבר. הוא נשמע מרוצה מעצמו, מתאר את הצלחתו המקצועית ואת יציבותם הזוגית. מריאן יושבת לצדו, מחייכת חיוך דק, מהנהנת לכל מילה וכמעט שוקעת בתוכו. אני עוצרת את הסרט. "הם נראים כזוג האידיאלי, דוקטור. למה הצפייה בהם גורמת לי תחושת מחנק?"

פראנקל מוריד את משקפיו. "את פשוט.. צופה בסיטואציה של ריק קיומי", הוא מסביר ומרחיב "הם פועלים מתוך קונפורמיזם – עושים את מה שציפו מהם לעשות. הנישואין שלהם הם פרויקט חברתי, לא בחירה קיומית." הוא מפנה אותי לספרו 'האדם מחפש משמעות' ושם מתואר ש"ריק קיומי מגיח בעיקר במצב של שעמום.. הוא מופיע בשלל מסכות והסוואות. לפעמים השאיפה המתוסכלת למשמעות, מפוצה בעקיפין בשאיפה לכוח.. לממון.. לעונג" (דביר 2022, ע"מ 172-170)

אני מבינה היטב במה מדובר ובכל זאת סקרנית לשמוע את התערבותו של פראנקל ומה הוא יציע כדי לצאת מתחושת הריק.

"בטיפול", פראנקל משיב, "הייתי משתמש ב'דיאלוג סוקרטי' ואני כבר מסביר: המטרות המרכזיות של דיאלוג סוקראטי בניגוד לגישות המנסות "לתקן" את המטופל, הן לכוון את המטופל להתעלות מעל המקום שבו הוא תקוע.. להתבונן בערכיו, בחוויותיו ובהישגיו. להסתכל על עצמו ועל בעיותיו מבחוץ, כדי להבין שיש לו חופש בחירה. לכוון אל משאבים שפעמים רבות מפספסים אותם כמו: הומור, אומץ ומצפון."

אני מקשה... "נשמע משכנע, אז איך הופכים תאוריה למעשה - מה עושים בת'כלס?"

ויקטור פראנקל מכיל את השאלות שלי באופן מרשים ומסביר: "במקום לתת תשובות או עצות, המטפל משתמש בשאלות פתוחות המבוססות על ה"ידע" הקיים אצל המטופל, כמו למשל - "אולי אפשר להציע זווית התייחסות נוספת בהתייחס למצב הזה?" ובכך המטפל מכוון לעורר ספק ולסדוק אמונות מגבילות. או חיפוש אחר נקודות אור בשאלה כמו: "גם כשקשה לך, מה בכל זאת נותן לך את הכוח להמשיך?"

אני משתכנעת שהשימוש בדיאלוג סוקראטי בסרטו של אינגמר ברגמן, "תמונות מחיי נישואין", יכול היה להסיט את יוהאן ומריאן ממסלול של התפוררות ומפגש עם ריק קיומי, אל עבר גילוי של משמעות ואחריות.

בדגש על אחריות, (כפי שאני מאמינה ותופסת את הערך החשוב הזה בחיים ולכן אני מתעכבת כאן על הנקודה) אני מוצאת את עצמי מהרהרת בדברי הלל הזקן במסכת אבות, פרק א', משנה י"ד "אם אין אני לי, מי לי? ואם לא עכשיו אימתי? וכשאני לעצמי, מה אני?" ומבינה שאפשר לראות ברצף השאלות האלה - תמצית התכלית של חיי האדם שאמור לקחת אחריות על חיי. כשאני בוחרת לשתף את ויקטור פראנקל בתובנה הזו, הוא מחייך ושולח אותי אל ספרו 'השאיפה למשמעות' (דביר 1985) ומנחה אותי אל הפרק 'מהו משמעה של משמעות' שם הוא עצמו מתייחס אל דברי הלל הזקן - לשאלות הרטוריות לכאורה.. וזה אכן מרתק ומזמין שיח עמוק ומשמעותי שלו היה לנו די זמן, היינו מתעמקים בו. אני בוחרת להביא כאן קטע קצר מתוך 'השאיפה למשמעות' שהזכרתי, שממחיש כמה חשוב לדעת איך לשאול, על מנת לזמן תשובה שתוכל להוביל את השואל אל המקום הנכון לו. "ואם לא עכשיו אימתי? ... נראה לי שהכוונה כאן לייחודיות שלי עצמי.. הכוונה לייחודו של הרגע החולף שמזמן לי את קיום המשמעות.. לא ימצא אדם מנוח לנפשו עד שימצא ויקיים את משמעות ותכלית חייו" (ע"מ 68) ולויקטור פראנקל אני אומרת באמירה כללית, ש"אין ספק שהחיים מאתגרים, אבל אני מבינה שמתוך האתגר ואף הקשה ביותר צומחת הזדמנות למימוש עצמי, לצמיחה, להתפתחות".

הוא מאשר את הדברים, במבט של הסכמה.

אני משתפת את פראנקל בתובנות שיש לי לגבי כוונתו של הבמאי ברגמן - לא רק שאינו מתיימר להציג לצופה זוגיות כמודל לחיקוי.. אלא הוא בונה תמה (Theme) אודות זוג שמנהל חיי שיגרה אפורה, משעממת ולא נאמנה ולכך יש השלכות שחשוב לתת עליהן את הדעת. השעמום של יוהאן ומריאן הוא הסימפטום הראשון לחורבן שעתיד לבוא. אזהרת מסע... הנישואין, העזתי לקבוע.

וכעת נעבור מהשעמום הסטטי של הפתיחה אל הדרמה הסוערת של פירוק הבית.

פרק ב': ידיו ובגידה – בין דחף לאחריות

התפאורה משתנה. אנחנו עוברים מהסלון הסטרילי אל חדר השינה, המרחב האינטימי ביותר, שהופך ל"זירת רצח" רגשית. יוהאן חוזר הביתה בשעת לילה מאוחרת. משהו בתנועתו חסר מנוחה. הוא מודיע למריאן בקור רוח כמעט בלתי נתפס, שהוא התאהב באישה אחרת, שמה פאולה והוא מתכוון לעזוב את הבית למחרת בבוקר. מריאן, שרק לפני רגע הייתה שקועה בשגרת הערב שלה, נראית כמי שנשמטה מתחתיה הקרקע. היא לא צועקת כפי שאולי היה מתבקש מתוך הסערה, אלא מתחננת. היא מנסה להבין "למה", היא מציעה להשתנות... כרצונו של בעלה.

אני עוצרת שוב את הסרט ומרגישה שחייבים להבין את מה שמתרחש. האווירה בקליניקה מבחינתי – מתוחה לנוכח ההתפתחות. "היא מאבדת את עצמה, דוקטור", אני פונה לפראנקל. "היא מוכנה

למחוק את כל מהותה רק כדי שהוא יישאר. ויוהאן? הוא נראה כאילו הוא פועל מתוך דחף שאינו יכול לעצור. הוא קורא לזה 'אהבה', אבל זה נראה כמו בריחה."

פראנקל מישיר מבט למסך. "יוהאן נמצא במה שאני מכנה 'היפר-רפלקסיה' של צרכיו האישיים. הוא ממוקד רק בתחושת המחנק ובצורך שלו ב'חיים חדשים'. הוא למעשה עסוק בניתוח האומללות שלו עצמו ואטום כלפי מה שעובר על אשתו.

"יוהאן, ממשיך פראנקל, "מנסה להשיל מעצמו את האחריות למריאן ולילדות בשם ה'חופש' שלו. אבל אדם אינו חופשי מתנאים או ממחויבויות; הוא חופשי לנקוט עמדה כלפי התנאים הללו. לו היה יושב כאן, הייתי מאתגר אותו ושואל - האם פאולה היא משמעות חדשה, או שהיא רק.. הסחת דעת מהריק הקיומי שפגשנו בפרק הקודם? האם אתה עוזב לטובת דבר מה, או שאתה רק בורח מעצמך?"

אני מסתכלת במבוכה על מריאן, ששוכבת על השטיח ואוחזת ברגליו של יוהאן. "ומה איתה? איך אני, כמטפלת, יכולה לעזור לה כשהעולם שלה ממש נחרב?"

"כאן נכנס הכלי של דה-רפלקסיה", עונה פראנקל. "מריאן שקועה בעיסוק יתר בסימפטום – בעזיבה של יוהאן. ככל שהיא מתמקדת ב'למה הוא עושה לי את זה', היא נחלשת. פראנקל מפגיש אותי עם מה שאליזבת לוקאס כותבת ב'חיים משמעותיים' (1998 ע"מ 59) ואני קוראת לבקשתו, כי הדה-רפלקסיה נועדה "לשחרר את המטופל מעיסוק חולני בעצמו, ע"י ריכוז התודעה בעניינים אחרים. ההסחה משתמשת ביכולתנו 'לשכוח את עצמנו' ומביאה לדירוג חדש של עדיפויות, ע"י הפניית המחשבה מן הבעיה אל תכנים אחרים, חיוביים והתרכזות בהם; כך מתרחב ומתעשר אופק המשמעויות."

פראנקל מחבר תאוריה למעשה ואומר לי: "הייתי עוזר למריאן למצוא את אותם חלקים בזהותה שאינם תלויים ביוהאן. הייתי מזכיר לה שהיא לא רק 'אשתו של', אלא ישות אנושית בעלת ערך ייחודי שיכולה למצוא פשר גם בתוך הסבל הזה."

בהחלט מאתגר לעשות שינוי דראסטי, אני מגיבה. משהו בי חס על מריאן שלא מספיק בנתה לעצמה חיים לשם עיסוק משמעותי ובכלל – לפתח לעצמה עולם שיעשיר אותה ויעורר בה מוטיבציה להתרחב ולהעמיק בכל תחום שרק תבחר לעצמה. נראה שלא היה שם מי שיושיט יד, או יציע לה...

פראנקל חש את התסכול שלי ומזמין אותי לעמוד לרגע על טיבה העמוק של האהבה, על מהות הרגש ההפכףך הזה, לעיתים.

"חיה, חשוב שתביני - יוהאן הפסיק לאהוב את מריאן במובן הנואטי, הרוחני, הוא מסביר לי "הוא כבר לא רואה את 'גרעין' אישיותה'. היא הפכה עבורו לסימפטום של חייו הישנים. הטיפול כאן לא

נועד בהכרח להחזיר אותו הביתה, אלא להחזיר לכל אחד מהם את האחריות על משמעות חייו, גם אם אלו חיים בנפרד."

אני קוראת מתוך סיפרו של פראנקל "האדם מחפש משמעות" (דביר 2022) בעמוד 179 את מה שיש לו לומר בנוגע לפשרה של האהבה "אהבה היא הדרך היחידה לתפוס את הזולת בליבת פנימיותו. שום אדם לא ירד לעומק מהותו של אדם אחר, אלא אם כן הוא אוהב אותו. אהבתו מאפשרת לו לראות את הקווים והסממנים המהותיים שבאדם אהוב... את הפוטנציאל הגנוז בו שעדיין לא הגיע לידי הגשמה, אך מן הראוי שיתגשם." בהמשך, ישנה התייחסות למקומו ולמשמעותו של "המין כחלק מקודש באהבה, כל זמן שהוא אמצעי לאהבה. מין הוא אחד מאופני הביטוי של אהבה." לא כך נראתה הזוגיות של מריאן ויוהאן... בלשון עדינה.

אני מבינה שהבגידה בסרט היא לא רק הפרה של חוזה הזוגיות, אלא מדובר בקריסה של יוהאן ששקע אל תוך עצמו ומריאן, בשל אופי החיבור אליו, איבדה את עצמה בעקבותיו וכמו קרסה אף היא ושקעה עם ובתוך יוהאן. למעשה, שניהם צריכים ללמוד מחדש מה זאת אחריות ומי הם במהותם.

פרק ג': עת להרוס ועת לבנות...

הסצנה הבאה מעבירה אותנו אל משרדו של יוהאן. החלל המשרדי, שאמור להיות מאורגן באופן ראוי, הופך לזירה של יצרים אפלים. הם נפגשו כדי לחתום על מסמכי הגירושין, אך המתח המצטבר במשך שנים של פגיעות הדדיות, מתפרץ שם. המילים הופכות לכלי נשק; הם מטיחים זו בזה עלבונות חודרניים, חושפים חולשות עמוקות, וברגע של איבוד שליטה מוחלט, הוויכוח מתדרדר לאלימות פיזית קשה. יוהאן מכה את מריאן, והם נותרים שניהם חבולים, לא רק בגוף אלא בעיקר בנפש.

אני מכבה את המסך לרגע. השקט בקליניקה מכביד. "זהו רגע של חורבן מוחלט, דוקטור," אני אומרת לפראנקל בייאוש מסוים "איך אפשר לדבר על משמעות כשבני זוג מגיעים לתחתית כזו של ביזוי הדדי? איפה החירות האנושית בתוך התקף זעם כזה?!"

פראנקל מביט בי במבט רגוע אך גם נוקב. "כמטפלת, את רואה את השבר. אבל כלוגותרפיסט, אני רואה את ההיפר-רפלקסיה של הזעם. הם הפכו להיות הזעם שלהם. הם איבדו את מה שאני מכנה 'המרחק העצמי' האדם הוא היצור היחיד שיכול להתייבב מחוץ לעצמו, לצפות בעצמו ולבחור לא להיות עבד של דחפיו."

אני רוצה לוודא שהבנתי היטב את משמעות המושג "היפר רפלקסיה" ושואלת "האם מדובר בסוג של צורך כפייתי לתקן את הבעיה ולבסוף, מקבלים את ההפך, כמו תקיעות; אין מוצא..?"

"אכן כך ואת תלמידה מצויינת!", פראנקל מסכם.

"גם בתוך השאול של המשרד הזה, ממשיך פראנקל, "יוהאן ומריאן היו יכולים לבחור עמדה. הבעיה היא שהם לכודים בתוך מעגל סגור. לו היו אצלי בקליניקה באותו רגע, הייתי משתמש בכלי נועז – כוונה פרדוקסלית. הייתי אומר ליוהאן: 'במקום לנסות להסתיר את הכעס שלך ולהתפרץ, נסה להעליב את מריאן באופן הכי מוגזם ואבסורדי שאתה יכול. חפש את המילים הכי תיאטרליות."

אני מופתעת. "הומור? בתוך סיטואציה כזו?!"

"בדיוק, פראנקל מהנהן. "הומור הוא כלי הנשק החזק ביותר של הנפש ליצירת מרחק. אני פותחת את הספר של אליזבת לוקאס, 'חיים משמעותיים' (1998) בעמוד 55 ומקריאה: "הינתקות מעצמנו ביחד עם היכולת להתעלות מעל עצמנו הן התכונות החזקות ביותר של רוח האדם. הן מאפשרות לנו להפנות את תשומת הלב מעצמנו ולפתוח את השערים לעולם שבחוץ. הינתקות מעצמנו היא היכולת להתרחק מעצמנו ולראות את עצמנו 'מבחוץ', אם אפשר - עם חוש הומור."

"הטעות של ברגמן, אומר פראנקל בחיוך דק, "היא שהוא השאיר אותם בתוך הטרגדיה. אבל אנחנו, כמטפלים, צריכים ללמד אותם שגם כשהם פוגעים זה בזה, הם עדיין יכולים לשנות את עמדתם. הסבל שלהם הופך להרסני כי הוא חסר טעם ומשמעות. הלוגותרפיה מציעה להם את החירות לבחור בדרך של פיוס, לא דרך התעלמות מהכאב, אלא דרך התעלות מעליו."

פרק ד' - סצנת הסיום - אופטימיות טרגית; פשר בתוך החשיכה

אנחנו מגיעים לסצנת הסיום המהפנטת של ברגמן, הבימאי המופלא. שנים חלפו מאז הגירושין ומאז המאבק האלים במשרד. שניהם נשואים לאחרים, חייהם נפרדים לכאורה, אך הם נפגשים שוב בבקתה כפרית מבודדת. בחוץ חשיכה מוחלטת, סערה קרה, ובפנים – חום אנושי. שקט. הם מדברים בגילוי לב שמעולם לא הצליחו להגיע אליו, כשחיו תחת אותה קורת גג. יוהאן מודה בפני מריאן שהוא מרגיש קטן ומפוחד והיא מנחמת אותו. הם שוכבים במיטה צרה וחשים קירבה שהיא מעבר למילים, מעבר ליצר ורחוק מעברם הכואב.

אני מביטה במסך, חשה איך התרגשות פושטת בתוכי ומרגישה הקלה. "דוקטור, אני אומרת, "נראה שדווקא עכשיו, לאחר ההרס והחורבן שהתרחש, הנישואין מן העבר הרחוק, הבית, הדימוי העצמי, הריקנות – באופן לא צפוי, מתגלה שם אמת כלשהי... וואו, כל כך מפתיע! אני סקרנית לשמוע מה יש לך לומר על מה שהתרחש כאן."

פראנקל מהנהן וחיוך נסוך על פניו. "לזה קוראים 'המימוש של האופטימיות הטרגית' " הוא אומר. "את ודאי מבינה שהם כבר לא מנסים לברוח מהסבל, מהאשמה, או מהידיעה שהזמן חולף, עובר. הם מקבלים את העובדה שהחיים הם טרגדיה במובנים רבים, אך בוחרים למצוא בתוכם משמעות." הוא מבקש לאושש את דבריו ומבקש שאקרא מתוך סיפרו "האדם מחפש משמעות" את התאור שלו עצמו, כשהגיע שלב השחרור והאסירים שאיתו מסכימים עם התחושה, אולי יותר – "הידיעה... כי לא יתכן שום אושר ארצי שיפצה אותנו על כל סיבלנו. לא קיווינו לאושר – לא זה מה שנתן לנו אומץ לב ושיווה משמעות לסבלנו, להקרבה ולגסיסה שלנו. אע"פ כן לא היינו מוכנים לאומללות." לסיכום התמונה ההיא, נכתב: "בשיבה הביתה, פסגת החוויות של האדם היא אותה הרגשה נפלאה, שלאחר כל הסבל שנפל בחלקו, שוב אין דבר שעליו להתייירא מפניו – זולת אלוהיו." ('האדם מחפש משמעות' 2022, ע"מ 153-154)

אני לומדת להבין שבשני המצבים, גם אם הרקע להתרחשות רחוק זה מזה כמזרח ממערב, עדיין יש מקום לראות את עקרון ה'אופטימיות הטרגית' מופיע בשני המקרים; שהאדם הוא אופטימי בזיקה לטרגדיה ושהחיים הם בעלי משמעות תחת כל תנאי, אפילו בתנאים האומללים ביותר. משמעות הדבר היא לעשות את הטוב ביותר בנסיבות הנתונות.

"שימי לב לשינוי", ממשיך פראנקל. "בסצינת הפתיחה הם היו אופטימיים כי הם היו עיוורים לריק הקיומי שלהם. כאן הם אופטימיים למרות שהם רואים הכל. הם הפכו את הסבל שלהם להישג אנושי. הם כבר לא קורבנות של הנסיבות, אלא אנשים שבחרים להעניק חמלה זה לזה בתוך הלילה הגדול."

אני מהרהרת בעוצמה שיש ביכולת לשינוי עמדה - כשאדם אינו יכול לשנות את גורלו, הכיוון הוא לשנות את עמדתו כלפי הגורל הזה. מריאן ויוהאן בבקתה הפסיקו להילחם בעבר - הם מצאו משמעות ברגע הנוכחי של העזרה ההדדית.

כמי שמטפלת בזוגות, אני מסכמת לעצמי, שגם כשנישואין מתפרקים, משמעות הקשר יכולה להינצל. טיפול לוגותרפי נועד להציל את היחסים ואת הקשר האנושי של בני הזוג בעזרת תהליך שמלווה אותם בטיפול.

סיכום - מה נשאר איתי..

האורות בקליניקה נדלקים שוב. רגע של התאוששות מן המאמץ והריכוז בצפייה המאתגרת – עלילה כבדה. אני מתכוונת לגנוב עוד קצת.. זמן, אבל האורח שלי, ויקטור פראנקל קם מכורסת הקטיפה המפנקת, פונה אלי כדי להיפרד בלחיצת יד חמה ונעלם אל תוך דפי הספרים שעל השולחן. אני נותרת פעורת פה, אל מול החוויה שעברתי ואיתי - מסע פנימי ומקצועי עם מסר משמעותי לחיים!

סוף דבר -

הבחירה להשתמש ב"תמונות מחיי נישואין" של ברגמן כמעבדה לוגותרפית אפשרה לי לראות את כוחה של משמעות ב"שדה הקרב הזוגי".

למדתי:

ש"ריק קיומי", הוא האויב השקט של האינטימיות (פרק א')

"שאחריות" היא גשר שבין דחף לחירות (פרק ב')

"שמרחק עצמי" "והומור" יכולים להציל אותנו מתהום של זעם (פרק ג')

ושגם מתוך הריסותיה של טרגדיה זוגית ניתן להצמיח פשר ומשמעות (פרק ד')

כמורה לקולנוע וכמטפלת, הבנתי שהנרטיב של חיינו אינו נקבע על ידי האירועים שקורים לנו, אלא על ידי המשמעות שאנו בוחרים ליצוק לתוכם. ויקטור פראנקל מזכיר לנו שגם בחשיכה הגדולה ביותר, "אי שם בעולם", האדם נשאר חופשי לבחור את עמדתו. זהו השיעור שאקח איתי ואניח גלויות על השולחן האהוב עלי בקליניקה וידעו מטופליי, כי אנחנו לא רק מספרים את הסיפור שלנו, אלא גם אחראים על פשרו; משמעות ומובן.